

NANNESTAD INNER WHEEL 40 års jubileum 10.juni 2018

Et historisk tilbakeblikk

Tale ved 40-årsjubileet til Nannestad Inner Wheel klubb, feiret på Hurdalsjøen hotell 10.juni 2018

Allerede i september i 1977 inviterte Anne-Lise Tangen ektefeller til Rotarianere til et møte. Hun ønsket å kartlegge interessen for å danne en Inner Wheel klubb i Nannestad. Responsen var god, og med fadderhjelp fra Jessheim I W klubb, ble det valgt styre, møtedag og møtelokale, møteplan og kontingent allerede før distriktspresidenten, Eva Jansverk, sammen to andre fra distriktsstyre besøkte oss på januarmøtet.

Ikke nok med det. 8 av 12 medlemmer stilte på distriktets årsmøte våren 1978. Vi ville ikke bare høre om organisasjonen, vi ville oppleve den. Og da vi i april fikk invitasjon til convention i London året etter, meldte to damer straks sin interesse. Alt dette før vi fikk vårt charter 10.juni 78.

Vi var fra starten en engasjert klubb,

Charterfesten ble holdt på Låke gård. Med charteret i hende, høytidelig overrakt av distriktspresidenten, og presidentkjedet, som vanlig ved slike anledninger, overrakt av Rotary presidenten, kunne vår klubbpresident erklære oss rette Inner Wheelere å være.

Vi var blitt medlemmer i en internasjonal organisasjon, verdens største kvinneorganisasjon, med formålsparagrafen å fremme vennskap, tjeneste og internasjonal forståelse. Det forpliktet å være Inner Wheeler.

For å fremme vennskap, måtte vi legge vekt på å skape et godt klubbmiljø. Medlemstallet har variert mellom 12 og 20. Styret har vært programkomitè, men vi har latt presidenten prege sitt år med tema og foredragsholdere, hvis hun ønsket det. To og to er vertinner på møtene. De tar seg av pynting av bordene og serveringen. På den måten får hele klubben ansvar for møtene.

Møtene har blitt holdt delvis privat, delvis i vårt møtelokale. De siste årene har vi vært så heldige å få disponere lærerværelset på Preståsen barneskole. Medlemmene har deltatt med 3min. og foredrag om sine interesser og hobbyer. Emner har vært arbeidsplassen, hagen min, juletradisjoner, dikt vi er glad i osv. To sporty damer, Birgit S.L og Margot, har fortalt fra sin vandring langs pilegrimsleden til Santiago de Compostela. Men vi har også invitert ressurspersoner utenfra som brenner for en sak. Vi har prøvd å være aktuelle. Under stemmerettsjubileet inviterte vi f. eks. en nannestadsokning som hadde samlet stoff om foregangskvinner i Nannestad, bl. a. fra sin egen familie.

Møteprogrammet har videre inneholdt mange turer. Gode fellesopplevelser sveiser klubben sammen. For eksempel bussturer til Oslo. Vi har avvirket klubsaker i bussen før vi har inntatt en bedre middag på en restaurant med særpreg, og avsluttet med teaterbesøk.

Vi har besøkt gallerier og utstillinger, gjerne steder som har en spesiell historie å fortelle.

Som utstillingen på Blåfargeverket på Modum nær Drammen. Det var interessant å høre at verket,

et par tiår på 1800-tallet, var landets største industribedrift. Bedriften dekket 80 prosent av verdens etterspørsel etter koboltblått. Kobolt var et dyrt metall, dyrere enn sølv. Det ble brukt til porselen, glass og papir. Nå skjønnte vi hvor Kongelig dansk porselen hadde fått blåfargen fra til sitt servise med stråmønster. Museumsanlegget i dag strekker seg over 8 km. Det er i år kåret til årets museum

Siden 1978 har Blåfargeverket også hatt årlige maleriutstillinger. Ikke så underlig da vi fikk høre at mange malere rundt 1880, oppsøkte stedet på grunn av den vakre naturen. Haugsfossen f.eks. finner vi som motiv i mange malerier. Også Munch fikk inspirasjon her.

Det året vi besøkte verket, var utstillingen viet maleren Hans Heyerdal. Med tanke på våre svenske gjester, vil jeg nevne at også Anders Zorn har vært årets utstillende på Modum.

Av turer på Romerike kan nevnes besøket på Raknehaugen, Nord Europas største gravhaug fra folkevandringstida, ca. 550 e. Kr. Haugen inneholder tømmerlag på tømmerlag, til sammen 75000 tømmerstokker. En må til Svartehavsområdet for å finne maken. Her kalles gravhaugen kurgan.

Ruinene etter den først Nes kirke på tangen der Vorma renner ut i Glomma, har vi besøkt. Videre bør nevnes Lunden kloster i Oslo og Stein eventyrskole i Nes, der vegger og dører på 1930-tallet ble dekorert av malere som Erik Werenskiold, Henrik Sørensen og Reidar Auli.

Vi var videre spente på få se den nye katolske kirke for Øvre Romerike på Jessheim med navnet St. Gudmunds kirke. Gudmund var biskop på Island rundt år 1200. Han hadde fått sin utdanning på Island, og minnet oss om at Island også hadde et rikt religiøst liv, med presteskoler og klostre med rikholdige bibliotek. Det overskygges ofte av ættefeidene vi hører om i sagalitteraturen.

Men særdeles interessant var en utstilling kalt Silkeveven på Skarnes nær Kongsvinger. Den utstilte silkeveven var en klassiske kinesisk dreievev, 4m høy og 5 meter lang. To vevere, den ene en kinesisk kvinne, betjente veven. Vi fikk vite at silketråden fra en silkekokong kan bli 1000m. lang. Vi undret oss over at formidlingscenteret for kinesisk silketradisjon var å finne på et lite sted som Skarnes. Til og med generalkonsulen fra Shanghai var imponert.

Presidentskiftet har vi gjerne lagt til en slik utflukt. Turen med Stena Line til idylliske Skagen er et godt eksempel. Vi fikk oppleve Skagenlyset og så selv, på Skagen museum, hvordan Skagen malerne på 1880-tallet hadde fanget lyset. Vi var så heldige å ha et medlem med feriested på Skagen, og hun åpnet sitt gulmalte Skagen hus for oss, og serverte de lekreste retter, kun med råvarer fra Skagen.

Ellers må nevnes presidentskiftet på Helgøya på Mjøsa, der klubben fikk omvisning på det praktfulle hageanlegget på Hovelsrud herregård, tilbakeført til 1840. Eieren fortalte at hun ønsket å tilbakeføre hagen til slik den var på hennes tippoldefars tid. Det var han som hadde anlagt hagen med lysthus, parker, grusganger og fontener, men også med bærhekker og frukttrær. Den rikholdige grønnsakhage var spesiell. Grønnskålen f.eks. var plantet i mønster etter farger. Det var brukt mange gamle plantesorter. Vi har ikke mange slike historiske hager i Norge. Samme år som vår klubb var på besøk, i 2012, ble hagen tildelt den nasjonale kulturlandskapsprisen.

Inter City møtene bidrar sjølsagt til å fremme vennskap, men de bidrar også til organisasjonstrening. Siden møtene går på omgang i en Inter City gruppe, er det gjennom 40 år, blitt mange Inter Citymøter i Nannestad. Vi har gjerne orientert litt om bygda på møtene, og vist fram bygdas severdigheter, som Nannestad kirke med døpefont og del av en murvegg fra Nannestad middelalderkirke.

Stor nysgjerrighet vakte det imidlertid da vi inviterte til Inter City møte i fjøset på Engelstad gård, Sidsels gård. Og hvor overrasket ble ikke deltakerne da de så hvordan fjøset var blitt forvandlet til en fin forsamlingshall med nykalkede vegger! Servering av suppe og brød, laget på gården, og foredrag av Karin Bay Haugen om sunn mat, passet godt i disse omgivelsene.

Men størst interesse vakte nok Inter Citymøtet i den nye storstua i Nannestad, aulaen i Nannestad videregående skole, med besøk av selveste verdenspresidenten fra India. Og president Karin ønsket elegant velkommen på norsk, engelsk og hindu.

Bare en gang har vi arrangert årsmøte i distriktet. Vi var stolte av Margot som hadde tatt vervet som distriktspresident, og vi stilte opp for å forberede årsmøte på Olavsgård hotell. Klubbpresident Sidsel styrte forberedelsene med sikker hånd. Vi trengte syddame til vertinneforklener, profesjonell hjelp til korøvelse, vi skulle jo synge nannestadsangen, vi skulle feste blå bånd og strå til 150 små kuverthatter, og vi skulle forberede historisk moteparade med Hjallis som konferansier. Vi klarte dekke en periode på 100 år.

Også på Convention blir det knyttet vennskapsbånd. Det fikk Margot oppleve da hun deltok på Convention i Stavanger i 1988. Margot er en ivrig fotograf. En dame fra den svenske klubben Skänninge hadde merket seg denne damen som var overalt med sitt kamera. Etter detektivarbeid fant damen ut at fotografen kom fra Nannestad. Hun tok kontakt og bestilte bilder. Og ikke nok med det. Vennskapsbånd var blitt knyttet. Nannestad og Skänninge ble vennskapsklubber.

To ganger fikk vi besøk fra Skänninge i Nannestad. Den ene gangen fikk de oppleve vår feiring av nasjonaldagen, den dagen vi som kjent minnes 17. mai 1814, da vi fikk vår grunnlov, den mest demokratiske grunnlov i Europa.

Feiringen skiller seg fra Flaggans dag 6.juni. Vi reflekterte over hvorfor det var slik. Fagfolk mente at svenskene ikke følte eierforhold til dagen, siden den var bestemt av regjeringen. Folk flest følte ikke noe for Gustav Vasas kroning 6.juni i 1537, eller grunnloven fra 1809 som ikke innførte demokrati, eller regjeringsreformen i 1974, ble det sagt. Men siden klubben fra Skänninge besøkte oss, har det skjedd store forandringer. Fra 2005 har dagen vært fridag.

I 1993 ble vi invitert til Skänninge sammen med våre ektefeller. Weekendoppholdet ble en storartet opplevelse. Vi fikk blant annet delta på det tradisjonelle middelaldermarkedet på stedet, kalt messe på svensk, der både drakter, musikk og servering på trefat skapte middelalderstemning. Men det var langt å kjøre, 50 mil. Da Skänninge etter en tid måtte nedlegge sin klubb, hadde vi allerede fått ny vennskapsklubb i Sverige, Hagfors, og vi var glad for at vi kunne møtes i forbindelse med et dagsbesøk.

I mai 2003 inviterte våre nye IW venninner oss til Arvika, til en bli kjent tur. Vi ble ikke bare kjent med en hyggelig klubb men også Värmlands kunst- og håndverkstradisjoner. Vi inviterte til gjensitt på Kongsvinger festning. Festningen ble bygd på 1600 tallet for å forsvare oss mot svenskene, men siden vi hadde en vennskapsklubb på besøk, var det er jo godt det ble understreket at festningen aldri hadde blitt brukt i kamp mot våre naboer i øst. Under oppløsningen av unionen med Sverige i 1905, ble det som kjent bestemt at alle grensefestningene skulle rives. Men Kongsvinger festning var gammel og ubrukelig. Den fikk bestå som museum og forteller Kongsvingers historie.

Gjennom IW bladet kom vi i kontakt med Selfors IW klubb på Island. Allerede i 1986 tok vi imot invitasjon til et weekendopphold. Det ble historisk sus over besøket med busstur til steder vi kjente, både fra norsk middelalderhistorie og gjennom verk fra den litterære gullalder på Island. President Britt understreket også i sin tale under festmiddagen, de gamle bånd mellom Island og Norge. Som takk for stor gjestfrihet overrakte hun og sendte rundt, på ekte vikingevise, en stor rose malt bolle, full med øl. Alle måtte smake. Bollen var for øvrig malt av en Inner Wheeler. Siden det var ølmonopol på Island, høstet gaven stor applaus.

I dag er vi heldige og har fått en vennskapsklubb også i Danmark, Dragør IWklubb, nær København. Vi har allerede tatt imot besøk fra Danmark. Vi møtte gjestene i Oslo, og tok dem med på en guidet tur i byen. Til høsten er vi invitert til Dragør på gjensitt, med guidet tur i København.

Vi må heller ikke glemme vår vennskapsklubb i Norge, Røyen. Siden vi i 1980 hadde felles presidentskifte her på Hurdalssjøen, har det ikke blitt mange besøk, men vi har ofte stilt på hverandres Inter Citymøter

Det andre punktet i formålsparagrafen er å yte tjeneste.

Vi ønsket å bli forbundet med tjeneste i bygda. I mange år stilte vi opp på Nannestad aldershjem, to ganger i året, med underholdning og servering. Eldre i trygdeboligene som ønsket å delta, ble hentet og kjørt tilbake. Vi hørte ikke annet enn at de eldre satte pris på besøkene våre.

Da aldershjemmet ble nedlagt, støttet vi noen år multihandicappede elever slik at de skulle få delta i ridderrennet på Beitostølen, før vi bestemte oss for å delta i prosjekt Sansehagen ved Nannestad sykehjem. Det er et samarbeidsprosjekt der flere organisasjoner deltar. Om sommeren får organisasjonene ansvaret for sine uker.

Distriktets prosjekt, Pikeleiren for vanskelig stilte jenter, er like gammel som vår klubb, fra 1978. Vi har alltid støttet pikeleiren. De første årene med penger, men etter hvert med deltakelse. Jeg vet ikke hvor mange år Margot, Britt og Birgit S.L. har deltatt som tanter på leiren.

Vi har videre støttet landssaker utenfor landets grenser. I mange år støttet vi Stapnesprosjektet, Misjonssambandets leprasykehus i Bekoaka på Magdagaskar. Vi støttet ikke bare med penger. Hvor mange kvelder satt vi ikke med saks og målebånd og rev laken til bandasjer. Så og så brede skulle de være. En gang sendte vi 15 kg med bandasje til Bekoaka. Da Margot var president i 94, inviterte hun ildsjelen for prosjektet, Randi Øksnevad Bokn, til Nannestad for å orientere om leprasaken.

Vi fortsatte med å støtte Misjonssambandets prosjekt i Etiopia, fistulaprojektet. Som dere vet, forårsakes fistula av komplikasjoner i forbindelse med fødsler. Unge mødre, som føder før kroppen er utviklet, er en utsatt gruppe. Da Sidsel var RISO i 2012-13, deltok hun på en tur til Etiopia sammen med rådspresidenten. Da hun kom tilbake, viste hun bilder, bl.a. fra sykehuset som Misjonssambandet drev. I tillegg inviterte hun lederen for prosjektet i Etiopia, Aud Karin Hovi, til Nannestad. Vi fikk høre siste nytt. I dag bærer prosjektet navnet Safe Motherhood Ambassadors.

Til slutt, hvordan fremme internasjonal forståelse? Først og fremst gjennom arrangement på internasjonal dag. Da vi startet vår klubb, var det ikke noe fellesarrangement i distriktet. I dag velges en internasjonal komitè til å ta seg av arrangement på Inner Wheel dagen 10. januar.

I vår klubb feirer vi dessuten internasjonal dag sammen med Rotary i februar, Rotarys internasjonale måned. Det begynte med et fellesarrangement da klubben fikk besøk av en brasiliansk utvekslingsstudent i 1987. Det var faktisk Inner Wheel som tok initiativet til fellesarrangementet. Da Nannestad Rotary året etter selv stod som vertsklubb for en utvekslingsstudent fra Australia, dreide programmet seg om studentens hjemland, Australia. Ellers har vi utnyttet ressurspersoner i lokalsamfunnet. Vi har arrangert iransk aften sammen med vår kommunelege fra Iran, der vi serverte iransk linsesuppe, gambisk aften med vår gambiske mannlige helsesøster, vietnamesisk aften på en vietnamesisk restaurant i Nannestad, drevet av to vietnamesere, osv. Og slik kommer vi til å fortsette.

Jeg har flyttet til Jessheim og har meldt overgang til Jessheim IW klubb. Jeg ønsker Nannestadklubben lykke til videre. Dere har vært flinke til å få nye medlemmer til å ta verv. Det lover godt. Dagens president har bare vært medlem siden 2012, og visepresidenten er en av våre nye nannestadborgere. Hun er fra India. Det at klubben har gode rutiner, gjør det lettere å overta verv. Dessuten er distriktet opptatt av skolering gjennom møter for nye styremedlemmer og motivasjonsmøter for nye presidenter.

Jeg understreket innledningsvis hvor viktig klubbmiljøet er for å kunne fremme målene i vår formålsparagraf. Du Gunvor pekte i din takketale ved 25-årsjubileet på at en klubb også betyr mye for hver enkelt. Klubben betyr tilhørighet. Det er et av menneskets grunnleggende behov å føle tilhørighet og bli akseptert i en gruppe, sa du. Det gir livskvalitet. Med disse ord vil jeg takke Inner Wheel venninner i Nannestad for 40 innholdsrike år.

Bjørg Vikne Dæhlie